

Semenářský kalendář

LEDEN

Vrcholí sběr šišek borovice lesní. Nasbírané šišky se skladují v nízkých hromadách, které často přehazujeme a co nejdříve je dopravíme k uskladnění a vyluštění do luštírny.

V lednu také sbíráme šišky modřínu.

ÚNOR

Pokračuje sběr šišek borovice a modřínu. Může probíhat i sběr šišek smrku. V únoru začínáme s předosevní přípravou – stratifikací semen javoru klenu.

BŘEZEN

Stále lze sbírat šišky borovice a modřínu, končí sběr šišek smrku. Připravujeme osivo na jarní výsevy – předosevní příprava (stratifikace) semen buku, douglasky a jedle.

Po celé jaro se v luštírně zpracovává úroda šišek a kontrolují se semena, u kterých probíhá předosevní příprava – musí se hlídat vlhkost a teplota.

DUBEN

V dubnu už je možné sbírat první semena, a to topolu osiky (*Populus tremula* L.). Samičí květy osiky je třeba hledat už v březnu. A v dubnu je třeba přesně odhadnout dobu sběru, abychom získali co nejkvalitnější semeno.

KVĚTEN

Probíhá sběr semene našich jilmů. Velký vliv na průběh sběru má počasí. Ve chvíli, kdy je ve správné zralosti stačí prudká bouře a vítr, a většina úrody je ztracená. Důležité je vystihnout správnou chvíli, protože sbírat lze semeno ještě nezralé „podtržené“ i semeno zralé. Důležitý je požadavek školkaře, jakým způsobem chce dále se semenem pracovat. Jilmové semeno má tendenci přeležet do dalších let a na záhonech pak klíčí postupně.

Semeno jilmu se neskladuje, vysévá se hned po sklizni.

ČERVEN

V červnu obvykle vyhledáváme porosty, ve kterých je dostatečná úroda a sledujeme, zda lze sbírat zejména třešeň a břízu.

Lesníci na základě kvetení odhadují možnosti sběru semenného materiálu.

ČERVENEC

Začíná sběr plodů břízy, třešně ptačí, janovce, lupiny či moruše. Bříza se obvykle sbírá sdrháváním šištic i s listy a surovinu je nutné přechovávat ve slabé vrstvě, aby nedošlo k zapaření a znehodnocení semene. K uskladnění je vhodnější semeno sklizené v srpnu. V červenci se také upřesňují vhodné lokality pro sběr jedlových a douglaskových šišek.

Lesníci zpracovávají plán sběru.

Pro jarní výsevy začínáme s předosevní přípravou – stratifikací semen lípy velkolisté, která může trvat až 42 týdnů.

SRPEN

Pokračuje sběr břízy i ostatních dřevin, které nebyly sebrány v červenci. Zjišťují se možnosti sběru dalších dřevin, protože v září začíná sběrová sezóna naplno. V srpnu si již ověřujeme úrodu žaludů. Pro jarní výsevy začínáme s předosevní přípravou – stratifikací semen lípy malolisté, která může trvat až 36 týdnů.

ZÁŘÍ

Sbírají se šišky douglasky, jedle, vejmutovky, limby, olše, a plody javorů, hrušně polní a jabloně lesní, jeřábu a šípku.

Sběr šišek jedle a douglasky se provádí výstupem do korun stromů a před sběrem je třeba se ujistit, že jsou v šiškách semena, což se zjistí rozřezáním šišek. Šišky jedle obsahují až 50% vody a jsou velmi náchylné k zapaření. Proto se musí ihned po sběru vysypat na volné plochy v tenké vrstvě.

U javorů začínáme se sběrem javoru mléče, jehož nažky opadávají brzy po dozrání, nažky javoru klenu lze sbírat až do začátku listopadu.

Šištičky olší se trhají ve chvíli, kdy mění barvu z nazelenalé do hnědé. Sběr nesmíme uspěchat, protože nedozrálá semena obsahují velmi vysoký podíl vody.

V září lze sbírat také plody keřů jako bezu černého, krušiny obecné, ptačího zobu, svídy obecné nebo trnky.

Pro jarní výsevy se začíná s předosevní přípravou jasanu, která může trvat až 32 týdnů.

ŘÍJEN

V říjnu začíná hlavní sběrová sezóna, kdy se začínají sbírat plody buku a dubů.

Nejdříve opadávají plody suché, poškozené hmyzem nebo hluché. Teprve pak opadávají plody zdravé a plné. Žaludy i bukvice se sbírají ze země. Vzhledem k vysokému obsahu vody je třeba skladovat jak žaludy, tak bukvice v chladnějším místě v nízké vrstvě a přehazovat je, aby nedošlo k zapaření. Pokud nejsou určeny k podzimním výsevům, tak je třeba semena předat k uskladnění a dalšímu zpracování co nejdříve po sběru.

Dále probíhá sběr habru obecného, ořešáku černého, kaštanu jedlého, jírovce maďalu, tisu červeného nebo borovice kleče.

Z keřů se v říjnu sbírají plody brslenu, kaliny nebo dřínu.

LISTOPAD

V listopadu probíhá sběr jasanu a lip a připravujeme se na sběry smrkových a borových šišek.

PROSINEC

Začíná sběr šišek smrku, který může pokračovat i po novém roce, do chvíle, než se šišky začnou otevírat a vypadávají semena.

Šišky před zpracováním ještě necháváme dozrát. Při uložení dbáme zejména na provzdušňování, aby nedošlo k zapaření v případě, že sběr probíhal za vlhkého počasí. Můžeme také začít se sběrem šišek borovice.

V prosinci začínáme pro jarní výsevy stratifikovat semeno habru.

https://semenarskyzavod.cz/o-nas/semenarsky-kalendar/?fbclid=IwAR2VgI96DfrtXvDtBg_xB129EvVNKBwO_EiEovqIQET-ofVrk0801rAmwH0